

Sygnatura akt II C 287/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR K. T.

Protokolant staż. J. P.

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2017 roku w Łodzi

sprawy w powództwa J. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...),20 (dwa tysiące pięćset dziewięć 20/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...),87 (tysiąc osiemset trzydzieści jeden 87/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. zwraca powódce z środków Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi, tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego, kwotę 511,13 (pięćset jedenaście 13/100) złotych, uiszczoną w dniu 22 czerwca 2016 roku.

Sygnatura akt II C 287/16

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 22 kwietnia 2016 roku powódka J. K. reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 2509,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 lutego 2016 roku do dnia zapłaty z tytułu niewypłaconej części kosztów najmu pojazdu zastępczego najętego w okresie likwidacji szkody w pojeździe marki J. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniesiono, iż w wyniku kolizji drogowej z dnia 22 listopada 2015 roku doszło do uszkodzenia stanowiącego własność powódki samochodu. Powódka skorzystała z oferowanej przez pozwanego możliwości bezpośredniej likwidacji szkody. Zgłoszenie szkody nastąpiło w dniu 24 listopada 2015 roku. Pozwany uznał zasadność roszczeń powódki co do zasady i decyzją z dnia 21 grudnia 2015 roku przyznał jej kwotę 14650 zł odszkodowania. Na skutek szkody w pojeździe powódka była pozbawiona możliwości korzystania z samochodu. Decyzją z dnia 3 lutego 2016 roku pozwany przyznał powódce zwrot kosztów najmu za 15 dni, w wysokości 3136,50 zł. Tymczasem powódka poniosła koszt najmu za 27 dni (od 25 listopada 2015 roku do 21 grudnia 2015 roku) w wysokości 5645,70 zł. Zdaniem powódki pozwany powinien zwrócić koszty najmu za cały ten okres. Powódka podkreśliła, że do momentu, w którym otrzymała odszkodowanie, nie dysponowała innym pojazdem, nadto nie posiadała środków finansowych by zakupić nowy pojazd. Różnica między kosztem najmu, a kwotą wypłaconą przez pozwanego to kwota objęta pozwem (2509,20 zł, której powódka domaga się wraz z odsetkami od 4 lutego 2016 roku tj. od dnia następnego po wydaniu przez pozwanego decyzji w przedmiocie odszkodowania obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego.

(pozew k. 3-10 , pełnomocnictwo k. 12)

W odpowiedzi na pozew, pozwany reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany przyznał, iż powódka posiadała u pozwanego polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, a także, iż pozwany działając na mocy porozumienia zawartego z powódką, zobowiązał się do dokonania wypłat kwot bezspornych (tzw. likwidacji bezpośredniej) i tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wypłacił powódce kwotę 3136,50 zł. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady, jak i wysokości. Niezależnie od tego pozwany podniósł zarzut braku legitymacji procesowej biernej wskazując, że dokonywał likwidacji bezpośredniej szkody wyłącznie na zlecenie powódki i na podstawie umowy zawartej z powódką, zaś sprawca szkody w tym czasie posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów w (...) S.A. w S..

(odpowiedź na pozew k. 43-46, pełnomocnictwo k. 48 , odpis z KRS k. 49-55)

Pismem wniesionym w dniu 9 listopada 2016 roku (data pisma) pełnomocnik powódki dokonał modyfikacji powództwa w ten sposób, że jako podstawę prawną roszczenia powódki wskazał umowę zlecenia bezpośredniej likwidacji szkody, łączącą powódkę z pozwanym zakładem ubezpieczeń, wnosząc o zasądzenie kwoty objętej pozwem z odsetkami jak w pozwie z tytułu nienależytego wykonania umowy zlecenia bezpośredniej likwidacji szkody.

(pismo powódki k. 109-115)

Sąd ustalił stan faktyczny:

W dniu 22 listopada 2015 r. w Ł. na parkingu przy ul. (...) doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzeniu uległ należący do J. K. prawidłowo zaparkowany samochód osobowy marki J. (...) o nr rej. (...), na skutek uderzenia w przez cofający pojazd marki F. (...) o nr rej. (...), kierowany przez B. B.. Pojazd sprawcy kolizji objęty był wówczas ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) SA w S. (polisa nr (...)).

(oświadczenie dotyczące okoliczności zdarzenia drogowego- a kta szkodowe)

W dacie zdarzenia powódka posiadała ubezpieczenie z tytułu OC posiadacza pojazdów mechanicznych u pozwanego.

(niesporne)

W dniu 24 listopada 2015 roku powódka dokonała (telefonicznie) zgłoszenia u pozwanego szkody związanej z uszkodzeniem pojazdu Przedstawiono możliwość likwidacji szkody przez pozwanego- z uwagi na to, że powódka miała ubezpieczenie u pozwanego, a pozwany miał z ubezpieczycielem sprawcy umowę o bezpośrednią likwidację szkody. W związku z tą propozycją powódka zleciła pozwanemu (telefonicznie) bezpośrednią likwidację szkody w związku ze zdarzeniem.

(zeznania powódki zapis rozprawy od 00:20:55 oraz k. 96-97, k. 123-124)

Podczas telefonicznego zgłoszenia szkody w pozwanym zakładzie powódka została poinformowana o możliwości najmu pojazdu zastępczego z segmentu (...) za stawkę 160- 230 zł netto za dzień. Powódka została zapewniona, iż pozwany zakład ubezpieczeń zajmie się likwidacją zgłoszonej przez nią szkody.

(zeznania świadka M. K. zapis rozprawy od 00:06:07 oraz k. 156, zeznania powódki zapis rozprawy od 00:20:55 oraz k. 96-97)

Wobec tego powódka nie zgłosiła szkody u ubezpieczyciela sprawcy szkody. Pojazd powódki należy do segmentu E.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 25 listopada 2015 roku powódka zawarła z firmą (...) P. B. umowę najmu pojazdu zastępczego marki M. o numerze rejestracyjnym (...). Koszt najmu pojazdu ustalono na kwotę 170 zł netto za każdą rozpoczętą dobę. Samochód został zdany w dniu 21 grudnia 2015 roku. Całkowity koszt najmu pojazdu zastępczego od dnia 25 listopada do 21 grudnia 2015 roku (27 dni) poniesiony przez powódkę wyniósł 5645,70 zł brutto.

(umowa najmu samochodu k. 19, faktura VAT k. 20)

Dobowa stawka najmu samochodu klasy (...) przy jego wypożyczeniu na okres 27 dni na terenie Ł. w 2015 roku zawierała się w przedziale 186,18 zł- 329 zł netto plus jednorazowe opłaty dodatkowe, obligatoryjne bądź fakultatywne.

(pisemna opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej k. 129-140)

Pojazd powódki po zdarzeniu nie nadawał się do jazdy. Powódka nie zdecydowała się na naprawę pojazdu, gdyż oczekiwała na decyzję ubezpieczyciela, czy zakwalifikuje pojazd do naprawy, czy nie. Poza tym powódka nie dysponowała środkami finansowymi umożliwiającymi jej samodzielnie naprawę pojazdu lub nabycie nowego pojazdu.

(zeznania świadka M. K. zapis rozprawy od 00:06:07 oraz k. 156 , zeznania powódki zapis rozprawy od 00:21:53 oraz 156-157)

Po zdarzeniu powódka nie miała możliwości korzystania z innego samochodu. Samochód zastępczy był powódce niezbędny do codziennego funkcjonowania, w tym przede wszystkim do dojazdów do pracy, jak i do lekarza (powódka zachorowała na boreliozę) i na rehabilitację.

(zeznania powódki k. 123-124)

Decyzją z dnia 2 grudnia 2015 roku pozwany rozliczył szkodę w pojeździe powódki jako szkodę całkowitą ustalając odszkodowanie na kwotę 14650 zł (różnica pomiędzy wartością rynkową pojazdu sprzed szkody- 23800 zł, a wartością uszkodzonego pojazdu/ pozostałości- 9150 zł. Wypłata odszkodowania na rachunek bankowy powódki została dokonana w dniu 21 grudnia 2015 roku.

(decyzja k. 14 , potwierdzenie przelewu bankowego k. 15)

Powódka zakupiła nowy pojazd, dopiero gdy otrzymała odszkodowanie i sprzedała pojazd J.. Zakupu dokonała po 20 stycznia 2016 roku. Od zwrotu pojazdu najętego w dniu wypłaty odszkodowania w kwocie 14650 zł do zakupu nowego samochodu powódka korzystała z pomocy syna w zakresie przemieszczania się.

(zeznania świadka M. K. zapis rozprawy od 00:06:07 oraz k. 156 , zeznania powódki zapis rozprawy od 00:21:53 oraz 156-157)

Powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 5645,70 zł, na podstawie faktury VAT (...). Decyzją z 3 lutego 2016 roku pozwany przyznał zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 3136,50 zł. Wskazano, że koszty najmu pojazdu zastępczego zostały uznane w kwocie odpowiadającej średnim stawkom stosowanym przez firmy zawodowo zajmujące się wynajmem pojazdów tj. w wysokości 170 zł netto za dobę, a zasadny czas najmu został skorygowany, uznając iż czas niezbędny do naprawy pojazdu wyniósł 15 dni (od 25 listopada do 10 grudnia 2015 roku). Pismem z 7 marca 2016 roku powódka odwołała się od decyzji, wnosząc o dopłatę brakującej kwoty 2509,20 zł tytułem pełnej rekompensaty szkody powstałej po stronie powódki, w terminie do 16 marca 2016 roku. Decyzją z 7 kwietnia 2016 roku pozwany odmówił wypłaty. Poinformowano o możliwości wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego w celu dochodzenia roszczeń nieuwzględnionych przez (...) S.A. a wynikających z umowy zlecenia lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń, z jednoczesnym wyraźnym zaznaczeniem, że w przypadku wystąpienia na drogę sądową jako „pozwanego” należy wskazać: (...) Spółkę Akcyjną, al. (...) (...)w W..

(wezwanie do zapłaty k . 26-27 , decyzja z 03.02.2015r. k. 28, 29 , wezwanie do zapłaty k. 31-32, pocztowe potwierdzenie odbioru k. 34, decyzja z dn. 07.04.2016r. k. 35-36)

Sąd zważył , co następuje:

Powództwo było zasadne w całości. Na wstępie należy wskazać, iż w toku procesu, w związku z zarzutem braku legitymacji procesowej pozwanego pełnomocnik powódki zmodyfikował powództwo w ten sposób, że jako podstawę prawną roszczenia wskazał umowę bezpośredniej likwidacji szkody, łączącą powódkę z pozwanym, nie zaś odpowiedzialność cywilną za sprawcę szkody na podstawie art. 822 kc. W ocenie Sądu modyfikacja nie miała charakteru zmiany powództwa w rozumieniu art. 193 kpc (co miało by znaczenia dla rozstrzygnięcia o kosztach). Modyfikacja żądania polegająca na wskazaniu innej podstawy materialnej dochodzonego roszczenia (zamiast dotychczasowej albo obok niej) bez zmiany (rodzaju) żądania lub okoliczności faktycznych ich uzasadniających nie stanowi przedmiotowej zmiany powództwa (wyr. SN z 21.5.2009 r., V CSK 439/08, L.). Jakkolwiek pełnomocnik powódki wskazał, że była to umowa zlecenia, o której mowa w przepisie art. 734 § 1 kc, to w ocenie Sądu w istocie łączącą strony umowę zaliczyć należało do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, do których w myśl przepisu art. 750 kc stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Na możliwość dochodzenia od ubezpieczyciela OC poszkodowanego, który likwidował szkodę wyrządzoną przez sprawcę ubezpieczonego w zakresie OC u innego ubezpieczyciela na zasadzie bezpośredniej likwidacji szkody, w oparciu o umowę (zlecenia) wskazał Sąd Okręgowy we Wrocławiu w sprawie I C 1715/14. Jak stanowi przepis art. 734 § 1 k.c., przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z §2 przywołanego artykułu, w braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie. Przepis ten nie uchybia przepisom o formie pełnomocnictwa. Przedmiotowa usługa bezpośredniej likwidacji szkody wykonywana była przez stronę pozwaną w ramach prowadzonej przez nią działalności ubezpieczeniowej, stosownie do treści przepisu art. 3 ust. 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (w brzmieniu obowiązującym w dacie powstania szkody), w myśl którego czynności, o których mowa w jego ust. 4 pkt 2 (wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów), ust. 4 pkt 5 (prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych), ust. 5 pkt 1 (ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych) oraz ust. 5 pkt 2 (ustalanie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych), uważa się za czynności ubezpieczeniowe także wtedy, gdy ich wykonywanie podejmuje się zakład ubezpieczeń na wniosek innego zakładu ubezpieczeń, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych lub uprawnionego z tytułu umów, o których mowa w ust. 3 pkt 1 (umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych), także gdy umowy te zawarte są z innym zakładem ubezpieczeń. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że strona pozwana w ramach łączącej ją z powódką umowy, zobowiązała się do likwidacji szkody zaistniałej w dniu 22 listopada 2015 r., w tym do przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego przez ustalenie odpowiedzialności i wysokości należnego poszkodowanemu odszkodowania za szkodę oraz wypłacenie świadczenia pieniężnego równego temu odszkodowaniu, w takim rozmiarze i wysokości, jakie wynikają z umowy odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zawartej przez posiadacza pojazdu, którym szkodę wyrządzono. Powyższe okoliczności wynikały nie tylko z relacji samej powódki, ale i znajdowały pełne odzwierciedlenie w dowodach z dokumentów, powołanych we wcześniejszej części uzasadnienia. Powódka w dniu 24 listopada 2015 roku zgłosiła pozwanemu szkodę, a prowadzący z nią rozmowę konsultant strony pozwanej poinformował ją, że zajmie się likwidacją zaistniałej szkody. Dodatkowo powódka została zapewniona, że nie będzie się musiała kontaktować z obcym ubezpieczycielem, a także że zostanie dołożona wszelka staranność, aby była ona zadowolona ze świadczonej przez pozwanego na jej rzecz obsługi likwidacyjnej. Podczas rozmowy poinformowano powódkę również o możliwości najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego i wysokości akceptowanych stawek najmu. Co więcej, w treści pisma z dnia 7 kwietnia 2016 roku, strona pozwana wprost wskazała, że poszkodowana ma możliwość wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego w celu dochodzenia roszczeń nieuwzględnionych przez (...) S.A., a wynikających z umowy zlecenia lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń, z jednoczesnym wyraźnym zaznaczeniem, że w przypadku wystąpienia na drogę sądową jako „pozwanego” należy wskazać: (...) Spółkę Akcyjną, al. (...) (...)w W.. Reasumując, strony łączyła umowa o świadczenie usług, której przedmiotem było przeprowadzenie likwidacji szkody zaistniałej w dniu 22 listopada 2015 roku zgodnie z zasadami obowiązującymi przy likwidacji szkody z umowy odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Zgodnie natomiast z art. 822§1 kc, przez umowę ubezpieczenia

odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 824¹§1 kc).

Kwestią sporną (poza zagadnieniem legitymacji pozwanego) była wysokość szkody, determinowana uzasadnionym okresem korzystania z pojazdu zastępczego oraz stawką dobową za jego wynajem. Co do tej drugiej okoliczności, biegły sądowy określił, że dobową stawkę najmu samochodu klasy (...) przy jego wypożyczeniu na okres 27 dni na terenie Ł. w 2015 roku zawierała się w przedziale 186,18 zł – 329 zł netto plus jednorazowe opłaty dodatkowe, obowiązkowe bądź fakultatywne, zatem uiszczana przez powódkę opłata za najem (w kwocie netto 170 zł) była nawet niższa. Jeżeli chodzi o uzasadniony okres najmu, to w ocenie Sądu powódka była uprawniona do najmu pojazdu aż do dnia wypłaty jej odszkodowania, mimo że w tym dniu nie ustała potrzeba korzystania z pojazdu zastępczego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 22 listopada 2013 r. w sprawie III CZP 76/13, odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita- jak w przypadku tej sprawy). Stanowisko strony pozwanej odnośnie zapłaty tylko za 15 dni wynajmu pojazdu zastępczego jest zatem niesłuszne. Wskazany przez powódkę okres najmu pojazdu zastępczego nie wykracza poza okres likwidacji szkody przez stronę pozwaną do dnia zapłaty odszkodowania z tytułu szkody całkowitej, tj. do dnia 21 grudnia 2015 roku. Wykazana przez powódkę nieprawidłowość w zakresie ustalenia przez stronę pozwaną wysokości odszkodowania poprzez jej zaniżenie, stanowiła nienależyte wykonanie zobowiązania w świetle przepisu art. 355§2 kc, zgodnie z którym należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Pozwany zobowiązał się bowiem do wyliczenia i wypłacenia odszkodowania, w takim rozmiarze i wysokości, jakie wynikają z umowy odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, którego to obowiązku niewątpliwie nie dochował bezpodstawnie zaniżając kwotę należnego odszkodowania.

Żądanie ustawowych odsetek za opóźnienie oparte w świetle art. 481§1 kc było uzasadnione od dnia następnego po wydaniu przez stronę pozwaną decyzji z dnia 3 lutego 2016 r, skoro pozwany został uprzednio wezwany do zapłaty oznaczonej w wezwaniu kwoty (objętej następnie pozwem w tej sprawie).

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98§1 i 3 oraz 99 kpc. Pozwany, jako strona przegrywająca, powinien zwrócić powódce wszystkie koszty, tj.: opłatę od pozwu (126 zł), wynagrodzenie pełnomocnika (1.200 zł zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U. poz. 1804), opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), wydatki poniesione na wydanie opinii przez biegłego sądowego (488,87 zł), łącznie 1831,87 zł.

Na podstawie art. 80 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd nakazał zwrócić powódce kwotę 511,13 złotych tytułem niewykorzystanej zaliczki wynagrodzenia biegłego sądowego.